

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.4.11.
COM(2016) 214 final

2012/0011 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) elfogadásával és a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezésével kapcsolatos tanácsi álláspontról

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) elfogadásával és a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezésével kapcsolatos tanácsi álláspontról

1. HÁTTÉR

A javaslat Európai Parlamenthez és Tanácshoz történő
beterjesztésének időpontja 2012. január 25.
(COM(2012) 11 final – 2012/11 COD dokumentum):

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének 2012. május 23.
időpontja:

SOC/455 EESC-2012-1303

Az Európai Parlament álláspontjának időpontja (első olvasat): 2014. március 12.

A módosított javaslat megküldésének időpontja: N/A.

A Tanács álláspontja elfogadásának időpontja: 2016. április 8.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

A 95/46/EK irányelv¹, amely a személyes adatok európai védelmének legfontosabb jogalkotási eszköze, mérföldkőnek bizonyult az adatvédelem történetében. A jogszabály célkitűzései – az egységes piac működőképességének biztosítása, valamint az egyének alapvető jogainak és szabadságjogainak hatékony védelme – továbbra is érvényesek. Az említett jogi aktust azonban 21 évvel ezelőtt fogadták el, amikor az internet még gyerekcipőben járt. Napjaink új, kihívásokkal teli digitális környezetében a meglévő szabályok nem biztosítják sem a kellő mértékű összehangolást, sem a személyes adatok védelméhez való jog biztosításához szükséges hatékonyságot.

Emiatt a Bizottság 2012. január 25-én javaslatot terjesztett elő a 95/46/EK irányelvnek az adatvédelem általános uniós keretét meghatározó rendelettel történő felváltására. A rendeletjavaslat korszerűsíti és a digitális korhoz igazítja az 1995. évi irányelvben foglalt elveket, és harmonizálja az Európán belüli adatvédelmi jogot. Ahhoz, hogy helyreálljon az egyének személyes adatok felhasználásába vetett bizalma, erős adatvédelmi szabályokra van szükség.

A rendeletjavaslat elsősorban a személyhez fűződő jogok megerősítésére, az uniós belső piac megszilárdítására, a szabályok szigorúbb érvényesítésére, a személyes adatok nemzetközi

¹ A 95/46/EK irányelv a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.).

továbbításának egyszerűsítésére, valamint a globális adatvédelmi normák megteremtésére irányul.

A módosítások következtében az emberek fokozottan ellenőrizhetik személyes adataikat, és könnyebben hozzáférhetnek azokhoz. A változtatások célja az emberek személyes információinak védelme – bárhol is legyenek azok. Az új szabályok a következők révén igyekeznek eloszlatni ezeket az aggályokat:

- könnyebb hozzáférés a saját adatokhoz – az egyének több információval rendelkeznek majd arról, hogyan dolgozzák fel adataikat, világosan és érthetően,
- a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jog – ha az egyén már nem akarja adatainak feldolgozását, az adatokat törlik – feltéve, hogy megőrzésüknek nincs jogos indoka,
- a saját adatok feltöréséről való értesülés joga – a vállalatoknak értesíteniük kell a felügyeleti hatóságok a személyes adatok megsértéséről, amennyiben az veszélyt jelent az egyének számára, és mielőbb közölniük kell az érintettel a személyes adatok bármely magas kockázatú megsértését, hogy a felhasználók megtehessék a szükséges lépéseket,
- az adathordozhatósághoz való jog – ez megkönnyíti az egyének számára, hogy személyes adataikat az egyik szolgáltatótól a másikhoz vigyék át.

A javasolt rendelet továbbá támogatja a digitális tartalmak egységes piacában rejlő lehetőségeinek kibontakoztatását a következők révén:

- egy kontinens, egy törvény: egyetlen, páneurópai adatvédelmi jogszabály jön létre, amely a jelenlegi 28 eltérő nemzeti jogból álló mozaik helyébe lép.
- egyablakos ügyintézés: egyablakos ügyintézés a vállalkozások számára: a vállalkozások egyetlen felügyeleti hatósággal állnak majd kapcsolatban 28 helyett, ami egyszerűbbé és olcsóbbá teszi számukra az üzleti tevékenység folytatását az EU-ban,
- egyenlő versenyfeltételek – ma az európai vállalkozásoknak szigorúbb előírásokat kell betartaniuk, mint az EU-n kívül letelepedett, de szintén a mi egységes piacunkon tevékenykedő vállalkozásoknak. A reform után az Európán kívüli vállalkozásoknak is ugyanazokat a szabályokat kell majd alkalmazniuk, amikor áruikat vagy szolgáltatásaikat az uniós piacon kínálják,
- technológiai semlegesség: a rendelet lehetővé teszi az innováció további érvényesülését az új szabályok szerint.

Végezetül a javasolt rendelet értelmében a felügyeleti hatóságok éves globális forgalmuk 2%-ának megfelelő összegig is megbírságozhatják azokat a vállalkozásokat, amelyek nem tesznek eleget az uniós szabályoknak.

3. A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁVAL KAPCSOLATOS ÉSZREVÉTELEK

A Tanács álláspontja az Európai Parlament és a Tanács közötti, a 2015. december 15-i háromoldalú informális egyeztetésen elért, és ezt követően a Tanács 2016. április 8-i ülésén jóváhagyott politikai megállapodást tükrözi.

A Bizottság támogatja ezt a megállapodást, mivel az megőrzi a bizottsági javaslat

célkitűzéseit.

A megállapodás fenntartja a Bizottság által javasolt jogi eszköz jellegét, amely szerint a 28 nemzeti jogrendszerbe átültetendő irányelv helyett rendeletet kell létrehozni. Biztosítja továbbá a harmonizáció szükséges szintjét, miközben a tagállamoknak mozgásteret hagy a közszféra adatvédelmi szabályainak közelebbi meghatározásában.

A tanácsi álláspont megerősíti a bizottsági megközelítést a rendelet területi hatályát illetően, amely szerint a rendelet a harmadik országban letelepedett adatkezelőkre és adatfeldolgozókra is alkalmazandó lesz, ha az Unióban árukat vagy szolgáltatásokat kínálnak, vagy az érintettek viselkedését figyelik.

A megállapodás a bizottsági megközelítésnek megfelelően megerősíti az adatfeldolgozás elveit (pl. adatminimalizálás) és az érintettek jogait azáltal, hogy rögzíti a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jogot és a hordozhatóság jogát, valamint továbbfejleszt olyan meglévő jogokat, mint az információhoz való jog vagy a hozzáféréshez való jog.

A megállapodás továbbá megőrzi és továbbfejleszti a bizottsági javaslatban már meglévő kockázatalapú megközelítést, amely előírja, hogy az adatkezelő és bizonyos esetekben az adatfeldolgozó figyelembe vegye a feldolgozás jellegét, terjedelmét, hátterét és céljait, valamint az adott feldolgozás érintettjének jogait és szabadságait illető különböző valószínűségű és súlyosságú kockázatokat. Ráadásul az egyablakos mechanizmussal kapcsolatosan elért megállapodás jogilag és intézményileg megalapozott, és jelentős hozzáadott értéket jelent a vállalkozások és az érintettek számára. A mechanizmus azon az elven alapul, hogy a határozatot a „legmegfelelőbb hatóság” hozza meg, és a mechanizmus kizárólag a fontos határokon átnyúló dimenzióval rendelkező esetekre összpontosul. A tanácsi eredmény fenntartja azt a kulcsfontosságú egyszerűsítő elemet, hogy az EU-n belül egyetlen határozat születik, és a vállalkozásoknak és az egyének egyetlen kapcsolattartójuk lesz.

A megállapodás továbbá pontosabban körvonalazza és meghatározza a nemzetközi átadásokkal kapcsolatos szabályokat, például a harmadik országbeli védelem szintjének értékelésekor figyelembe veendő kritériumok, illetve a nemzetközi átadások esetében megfelelő biztosítékokat nyújtani tudó eszközök tekintetében.

A tanácsi álláspont felhatalmazza a felügyeleti hatóságokat, hogy a rendelet be nem tartása esetén pénzügyi szankciókat szabjanak ki, amelyek a vállalkozás globális éves forgalmának 2-4%-át tehetik ki.

Végezetül a tanácsi álláspont a bizottsági javaslattal szemben úgy ítéli meg, hogy a rendelet nem minősül a schengeni vívmányok továbbfejlesztésének. A Bizottság megítélése szerint tehát e tekintetben nyilatkozatra van szükség.

4. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság támogatja az intézményközi tárgyalások eredményeit, és ennek következtében elfogadhatónak tartja a Tanács első olvasatban kialakított álláspontját.

5. A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA – A RENDELET SCHENGENI VONATKOZÁSA

„A Bizottság sajnálja eredeti javaslatának a schengeni vívmányokra vonatkozó (136), (137) és (138) preambulumbekzdés törlésével történő módosítását. A Bizottság megítélése szerint különösen a vízum, a határellenőrzés és a visszatérés tekintetében az általános adatvédelmi rendelet a schengeni vívmányok végrehajtásához, alkalmazásához és továbbfejlesztéséhez társult négy állam tekintetében az említett vívmányok továbbfejlesztésének minősül.”